

INFORMACJA DOT. CENTRALNEGO REJESTRU BENEFICJENTÓW RZECZYWISTYCH

W dniu 13 października 2019 r. weszły w życie przepisy rozdziału 6 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o *przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*¹ zwanej dalej „upppoft”, dotyczące **Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych**. Utworzenie Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych, zwanego dalej „CRBR” stanowi realizację przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z 20 maja 2015 r. w *sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu* (tzw. IV dyrektywa AML). Przedmiotowa dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do przechowywania informacji na temat beneficjentów rzeczywistych w centralnym rejestrze.

Przepisy upppoft stanowią, że CRBR jest systemem teleinformatycznym służącym przetwarzaniu informacji o beneficjentach rzeczywistych spółek wymienionych w art. 58 tejże ustawy. CRBR jest jawny, każdy może uzyskać informacje o beneficjentach rzeczywistych spółek zgłoszonych w CRBR.

Beneficjentem rzeczywistym jest osoba fizyczna lub osoby fizyczne sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad spółką poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez spółkę, w tym:

w przypadku spółki – osoby prawnej, innej niż spółka, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, podlegającym wymogom ujawniania informacji na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadającym im przepisom prawa państwa trzeciego, beneficjentem rzeczywistym spółki jest:

- osoba fizyczna będąca udziałowcem lub akcjonariuszem spółki, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej,
- osoba fizyczna dysponująca więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym spółki, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
- osoba fizyczna sprawująca kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji spółki, lub łącznie dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie spółki, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
- osoba fizyczna sprawująca kontrolę nad spółką przez posiadanie w stosunku do niej uprawnień, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości², lub
- osoba fizyczna zajmująca wyższe stanowisko kierownicze w organach spółki w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w powyższych punktach oraz w przypadku niestwierdzenia podejrzeń prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

1 t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 971

2 Dz. U. z 2019 r. poz. 351

Przepisy upppoft definiują jeszcze dwa przypadki, w których instytucje obowiązane³ identyfikują beneficjentów rzeczywistych swoich klientów:

- w przypadku klienta, który jest osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, wobec którego nie stwierdzono przesłanek lub okoliczności mogących wskazywać na sprawowanie kontroli nad nim przez inną osobę fizyczną lub osoby fizyczne przyjmuje się, że taki klient jest jednocześnie beneficjentem rzeczywistym,
- w przypadku klienta będącego trustem przyjmuje się, że beneficjentem rzeczywistym jest założyciel, powiernik, nadzorca (jeśli został ustanowiony), beneficjent trustu i/lub inna osoba, która sprawuje kontrolę nad trustem.

Jednak w obu tych przypadkach informacja o beneficjentach rzeczywistych (trustów i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) nie jest przekazywana do CRBR. Pełna definicja beneficjenta rzeczywistego znajduje się w art. 2 ust. 2 pkt 1 upppoft.

Analiza, a także ocena stanu faktycznego i prawnego prowadząca do ustalenia kto jest beneficjentem rzeczywistym spółki tj. osobą fizyczną (osobami fizycznymi) spełniającą ww. przesłanki ustawowe należy do spółki zobowiązanej do zgłoszenia tej informacji do CRBR. Obowiązek zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych do CRBR ciąży na spółkach, których katalog określony jest w art. 58 upppoft⁴.

Spółki, które zostały zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym, zwanym dalej „KRS”, od 13 października 2019 r. muszą zgłaszać informacje o beneficjencie rzeczywistym do CRBR nie później niż w terminie 7 dni od dnia wpisu spółki do KRS (do biegu terminów nie wlicza się sobót i dni ustawowo wolnych od pracy).

Spółki, które zostały zarejestrowane w KRS przed 13 października 2019 r., zgodnie z art. 195 upppoft miały 6 miesięcy licząc od 13 października 2019 r. na dokonanie pierwszego zgłoszenia do CRBR - **termin upływał w dniu 13 kwietnia 2020 r.**

Na podstawie art. 52 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 568) znowelizowano art. 195 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1115, z późn. zm.) poprzez wydłużenie terminu na zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych, przez spółki, które zostały wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego przed dniem wejścia w życie przepisów dotyczących CRBR (tj. przed 13 października 2019 r.).

3 Katalog instytucji obowiązanych zawarty jest w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 971)

4. Do zgłaszania informacji do CRBR i ich aktualizacji są obowiązane:

- 1) spółki jawne;
- 2) spółki komandytowe;
- 3) spółki komandytowo-akcyjne;
- 4) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 5) proste spółki akcyjne (od 01.03.2021 r.);
- 6) spółki akcyjne, z wyjątkiem spółek publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 623).

Nowelizacja art. 195 o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu zakłada, że termin zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych ww. spółek do CRBR zostanie przedłużony z 6 miesięcy do 9 miesięcy liczonych od dnia wejścia w życie przepisów rozdziału 6 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu tj. **do 13 lipca 2020 r.**

Spółka, która nie dopełni obowiązku zgłoszenia informacji o beneficjencie rzeczywistym do CRBR w ustawowym terminie podlega karze pieniężnej do wysokości 1 000 000 zł.

Zgodnie z art. 61 upppoft zgłoszenia do CRBR może dokonać jedynie osoba uprawniona do reprezentacji spółki, tj. osoba ujawniona w KRS jako uprawniona do reprezentacji spółki. Pełnomocnicy spółki nie są uprawnieni do dokonania zgłoszenia do CRBR.

W przypadku, gdy wymagana jest łączna reprezentacja tj. przez więcej niż jedną osobę, zgłoszenie musi być podpisane przez wszystkie wymagane osoby (nie ma znaczenia kolejność składania podpisów, mogą też być w dowolnej konfiguracji zamieszczane podpisy kwalifikowane i podpisy potwierdzane profilem zaufanym ePUAP).

Zgłoszenie do CRBR jest bezpłatne. Zawiera oświadczenie osoby dokonującej zgłoszenia do CRBR o prawdziwości informacji zgłaszanych do tego Rejestru. Należy pamiętać, że przekazujący informacje o beneficjencie rzeczywistym, składa oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.” Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Zgłoszenia dokonuje się w formie dokumentu elektronicznego, zgodnie ze wzorem udostępnionym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, za pomocą środków komunikacji elektronicznej – poprzez stronę <https://crbr.podatki.gov.pl/adcrbr/#/>

W przypadku stwierdzenia przez spółkę oczywistej omyłki w złożonym zgłoszeniu spółka składa niezwłocznie, nie później niż w terminie trzech dni roboczych od dnia stwierdzenia oczywistej omyłki, skorygowane zgłoszenie do CRBR z poprawnymi danymi. W przypadku stwierdzenia przez organ właściwy w sprawach CRBR, że zgłoszenie zostało złożone z naruszeniem art. 58-61 upppoft lub zawiera oczywiste omyłki, spółka składa skorygowane zgłoszenie do CRBR z poprawnymi danymi w terminie trzech dni roboczych od dnia wpływu albo udostępnienia żądania ponownego złożenia zgłoszenia.

Więcej informacji o CRBR na stronie:

<https://www.gov.pl/web/finanse/centralny-rejestr-beneficjentow-rzeczywistych>

Masz pytania skontaktuj się z Krajową Informacją Skarbową
tel. 801 055 055 (dla połączeń z telefonów stacjonarnych)
tel. 22 330 03 30 (dla połączeń z telefonów komórkowych)
tel. +48 22 330 03 30 (dla połączeń z zagranicy)

lub zadaj pytanie np. e-mailem poprzez formularz znajdujący się na stronie

<https://www.podatki.gov.pl>